

Η θέση του Πανελληνίου Συλλόγου Αναπληρωτών Φιλολόγων για τα Αρχαία Ελληνικά

Εμβρόντητοι διαβάσαμε την πρόταση – που υπογράφεται από 56 πανεπιστημιακούς δασκάλους - για την κατάργηση της διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών από το πρωτότυπο στο Γυμνάσιο και αντ' αυτής την αύξηση των Νέων Ελληνικών. Είναι συγκινητικό, βέβαια, το ενδιαφέρον για τις μειωμένες ώρες διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής.

Οι ώρες της Νεοελληνικής Γλώσσας μειώθηκαν στην Α΄ Γυμνασίου από 3 σε 2 το 2014 και της Ιστορίας της Γ΄ Γυμνασίου από 3 σε 2 το 2015 (με απόφαση του τότε υπουργού παιδείας κ. Αρβανιτόπουλου). Επίσης μειώθηκαν οι ώρες της Λογοτεχνίας στη Γ΄ Λυκείου από 2 σε 1! και εξοβελίστηκε ο Επιτάφιος το 2015 (με απόφαση του τότε υπουργού κ. Μπαλτά). Έτσι, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα έχει την εξής παγκόσμια πρωτοτυπία: η μητρική γλώσσα να διδάσκεται λιγότερες ώρες από τις ξένες (4 ώρες αγγλικά και γαλλικά ή γερμανικά!). Τα φιλολογικά μαθήματα υπέστησαν μείωση, αλλά δεν είδαμε από την πλευρά των πανεπιστημιακών τότε κάποια διαμαρτυρία.

Το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών από το πρωτότυπο είναι απαραίτητο να παραμείνει στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου γιατί:

1. Αποτελεί μοναδικό παράδειγμα γλώσσας με αδιάκοπη ιστορική συνέχεια.
2. Η διδασκαλία της Αρχαίας αποσκοπεί εκτός των άλλων και στην πληρέστερη γνώση της Νέας Ελληνικής.
3. Η Αρχαία Ελληνική προσέφερε λέξεις σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές γλώσσες.
4. Έχει ομοιότητες με το συντακτικό της Νέας Ελληνικής, όπως στις δευτερεύουσες προτάσεις, στο άμεσο και έμμεσο αντικείμενο.
5. Μεταδίδει σπουδαίες ηθικές αξίες και μηνύματα ανθρωπισμού.
6. Αποτελεί φραγμό στην ξενομανία και τα greeklish.
7. Ο νους εξασκείται όταν μεταφράζει. Αποκτά σοφία ο μαθητής, όταν μαθαίνει τις ρίζες των λέξεων.
8. Η Αρχαία διδάσκεται στη Δανία, Αγγλία, Νορβηγία, Βέλγιο, Γαλλία, Λουξεμβούργο, Ισπανία, Ιταλία, Ρωσία (στο κρατικό πανεπιστήμιο Μόσχας, Λομονόσοφ, στο Κρατικό Πανεπιστήμιο Ανθρωπιστικών Σπουδών (RGGU), στο Πανεπιστήμιο Αγίας Πετρούπολης, στο Πανεπιστήμιο Πετροζαβόντσκ, στη Θεολογική Ακαδημία Μόσχας και στα εκκλησιαστικά λύκεια), στον Καναδά (στα Τμήματα Κλασικών Σπουδών των Πανεπιστημίων Mc Gill – Montreal, New Brunswick – Fredericton Waterloo-Ontario, Manitoba- Manitoba και η παρακολούθησή τους είναι ως επί το πλείστον υποχρεωτική) και σε πλείστα άλλα μέρη

του κόσμου. Στην Αγγλία μάλιστα σκέφτονται να διδάσκεται στο δημοτικό, γιατί θα εξασκήσει περισσότερο τους μαθητές στην εκμάθηση ξένων γλωσσών.

9. Μέσα στην απλότητα και τη λακωνικότητα που τη χαρακτηρίζει περικλείει σπουδαία νοήματα π.χ «τὸ εὐδαιμον τὸ ἐλεύθερον, τὸ δ' ἐλεύθερον τὸ εὐψυχον...»

10. Οξύνει την κρίση του μαθητή όσο και η κατανόηση μιας αλγεβρικής εξίσωσης. Η μάθηση των Αρχαίων αποτελεί σπουδαίο διανοητικό γύμνασμα. Είναι η γλώσσα στην οποία γράφτηκαν έργα που θεμελίωσαν τον πνευματικό πολιτισμό της ανθρωπότητας. (Σχολικό βιβλίο Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας Α΄ Γυμνασίου σελ. 7)

11. Έχει μαθηματική δομή, μελωδικότητα και πλούτο.

Εφόσον οι πανεπιστημιακοί διαπίστωσαν πρόβλημα στην εκμάθηση της γλώσσας -όπως υποστηρίζουν κι ενώ οι ίδιοι δε διδάσκουν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση- θα μπορούσαν να προτείνουν αναμόρφωση των βιβλίων και όχι κατάργηση του μαθήματος. Θα μπορούσαν, επίσης, να προτείνουν αύξηση των ωρών της Νεοελληνικής Γλώσσας και μείωση των ξένων γλωσσών για τη θεραπεία του προβλήματος κι όχι να ρίξουν την πέτρα του αναθέματος στο μάθημα των Αρχαίων. Σήμερα, στα πλαίσια της παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας επιχειρείται αφελληνισμός γλωσσικός και δη σ' ένα έθνος γλωσσικά ανάδελφο. Όσο για το επιχείρημα πως δυσκολεύονται οι αλλοδαποί μαθητές με τα Αρχαία, θεωρούμε πως στερείται λογικής, καθώς το ωρολόγιο πρόγραμμα των σχολείων δομείται με βάση τις ανάγκες των γηγενών μαθητών. Για τους αλλοδαπούς μαθητές, σαφώς στο πολυπολιτισμικό σύγχρονο σχολείο, πρέπει να ληφθεί άλλου είδους μέριμνα κι όχι η κατάργηση των Αρχαίων. Τέλος, γεννάται εύλογα το ερώτημα μήπως η επιχειρούμενη κατάργηση των Αρχαίων στοχεύει στην ενοποίηση ειδικοτήτων, όπου καθένας διδάσκει ό,τι βρίσκει πρόσφορο για να καλύψει το ελλιπές ωράριό του, όπως γίνεται σήμερα με την Ιστορία που διδάσκεται από ειδικότητες μη επαρκώς καταρτισμένες για τη διδασκαλία του μαθήματος.

26-05-2016

Το Δ. Σ. του Πανελληνίου Συλλόγου Αναπληρωτών Φιλολόγων